

Gemeente Westerveld, 24 november 2024

Aan: commissie LVVN
CC: minister Wiersma

Geachte leden van de commissie LVVN,

De minister stuurde uw Kamer op 19 november 2024 een brief (DGA / 89520815) met daarin vier onderwerpen, namelijk uitspraken van het Europees Hof en nationale rechters inzake bestrijdingsmiddelen, een formulering en verduidelijking van het begrip voorzorgsbeginsel, regels omtrent de intrekking van een toelating en de recente beleidsmaatregel van het Ctgb.

Wij zijn van mening dat de minister met deze brief uw Kamer onvolledig en deels onjuist heeft geïnformeerd.

Uitspraken

In de brief wordt aandacht gegeven aan enkele uitspraken van het EU Hof en civiele rechters. De bestuursrechtelijke procedures inzake het gebruik van bestrijdingsmiddelen nabij Natura 2000-gebieden worden niet genoemd.

De brief informeert de Kamer dus onvolledig.

De rechtbank Noord-Nederland heeft reeds twee maal de uitspraak gedaan dat voor het gebruiken van bestrijdingsmiddelen een natuurvergunning is vereist (ECLI:NL:RBNNE:2021:2483 en ECLI:NL:RBNNE:2024:4141). Tegen de genoemde uitspraak ECLI:NL:RBNNE:2021:2483 heeft de provincie hoger beroep ingesteld. De Raad van State heeft dit beroep inhoudelijk op zitting behandeld. De uitspraak wordt elk moment verwacht.

Zowel de genoemde als de niet genoemde rechtszaken zijn gebaseerd op het niet voldoen van veel toelatingen aan het voorzorgsbeginsel. Dit noopt burgers tot het inschakelen van de rechter.

Meten=Weten onderkent dat de uitspraken kunnen leiden tot uitvoeringsproblemen. Hierom is het juist zo belangrijk dat de minister uw Kamer volledig informeert.

Vorzorgsbeginsel

Een voorzorgsbeginsel is vaak specifiek verwoord in de betreffende wetgeving. Bij de toelating, dan wel het gebruik van bestrijdingsmiddelen, geldt het voorzorgsbeginsel zoals verwoord in de bestrijdingsmiddelenverordening (EG) 1107/2009 en de Habitatrichtlijn.

In de Verordening (EG) 1107/2009 is het voorzorgsbeginsel verwoord in artikel 4 lid 1. Een bestrijdingsmiddel mag geen onmiddellijk of uitgesteld schadelijk effect hebben op de gezondheid van de mens, geen onaanvaardbare effecten op planten en het milieu.

Het door de minister genoemde vonnis van het Europees Hof (ECLI:EU:C:2024:350) spreekt in punt 107 over schadelijk effect op de gezondheid van mens of dier of een onaanvaardbaar effect voor het milieu.

In de Habitatrichtlijn volgt het voorzorgsbeginsel uit het vereiste dat wetenschappelijk moet worden aangetoond dat er geen significante effecten kunnen zijn. Praktisch betekent dit een nul-waarde voor de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in Natura 2000-gebieden.

Het gestelde in de brief van de minister dat het voorzorgsbeginsel inhoudt dat er geen onaanvaardbare effecten voor de gezondheid mens of dier zijn, vindt geen grondslag in de van toepassing zijnde wetgeving en omzeilt het daarin opgenomen voorzorgsbeginsel. De minister voegt een ongedefinieerd beoordelingsaspect toe.

De brief informeert de Kamer dus deels onjuist.

Intrekking toelating

De minister vermeldt in haar brief slechts omfloerst dat er door het EU Hof op is gewezen dat een lidstaat een toelating mag – en in bepaalde gevallen moet – intrekken. De minister doet dit door in een ingewikkelde zin te schrijven dat dit betrekking heeft op het moment van beoordeling beschikbare relevante en betrouwbare wetenschappelijke en technische kennis.

De minister omzeilt hiermee het voorzorgsbeginsel zoals bedoeld door het EU Hof. Punt 107-109 van het arrest van het EU Hof stelt samengevat dat wanneer blijkt dat een toegelaten middel niet of niet meer aan het voorzorgsbeginsel uit de Verordening voldoet, de lidstaat genoodzaakt is de toelating in te trekken.

De brief informeert de Kamer dus deels onvolledig en deels onjuist.

Beleidsmaatregel Ctgb

De minister schetst een beeld over de hierop betrekking hebbende nieuwe beleidsmaatregel van het Ctgb. Dit beleid houdt in dat wanneer strijd met het voorzorgsbeginsel in de vorm van normoverschrijding wordt geconstateerd, eerst drie jaar wordt gewacht met het nemen van maatregelen.

Dit is in strijd met het gestelde in de Verordening 1107/2009 en het door het Hof neergelegde beleid zoals in de vorige paragraaf weergegeven.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur Meten=Weten,

Henk Baptist, telefoon 06 27271061, henk@natuurbeschermingswet.nl